

PREDSTAVITEV KNJIGE IZZIVI IN PRILOŽNOSTI PODEŽELJA

Naslov knjige:

IZZIVI IN PRILOŽNOSTI PODEŽELJA

Avtorica: **Ana Barbič**

Leto izdaje: **2005**

Založnik in izdajatelj:

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede

Strani: **343**

ISBN 961-235-225-9

Bralcem Geodetskega vestnika želim predstaviti znanstveno monografijo z naslovom Izzivi in priložnosti podeželja avtorice prof. dr. Ane Barbič, ki sega na področje ruralne sociologije, razvoja podeželja in na druga strokovna področja, ki predstavljajo aktualne in pomembne teme pri iskanju potencialov razvoja podeželskega prostora ob upoštevanju principa trajnosti. Knjiga je izšla pri založbi Fakultete za družbene vede konec decembra leta 2005, slavnostna predstavitev knjige pa je bila na Biotehniški fakulteti, 16. 2. 2006, ob prisotnosti številnih strokovnjakov s področja sociologije in drugih strok, ki se ukvarjajo z razvojem podeželja.

Knjiga je nastala na podlagi raziskav in objav avtorice in njenih sodelavcev iz obdobja preteklih desetih letih. Že sama vsebinska zasnova monografije tega tipa predstavlja svojevrstni strokovni in znanstveni dosežek ter poznavanje procesov in tematik, ki jih spremljamo ob proučevanju ruralnih območij, da na podlagi logičnega zaporedja vsebin delo pridobi na kakovosti in aktualnosti.

Glede na navedeno in glede na moje poznavanje tematike planiranja podeželskega prostora si upam trditi, da je vsebinska zasnova logična in da je avtorica, čeprav iz morda izrazito heterogenih vsebin, znala sestaviti vsebinsko zaključena poglavja, ki postanejo, tako po vsebini kot po prikazu znanstvenih in strokovnih rezultatov, berljiva in se heterogenost zlije v enovitost tako poglavij kot monografije v celoti.

Monografija v jezikovnem pogledu predstavlja temeljno delo na področju razvoja znanstvene in strokovne terminologije za področje preučevanja in razvoja podeželja oz. ruralnih območij. Monografija je napisana v strokovnem, pa vendar berljivem jeziku, ki je lahko vzor predvsem mlajšim strokovnjakom, kako pisati v slovenskem jeziku strokovno ob upoštevanju interdisciplinarne strokovne sestave bodočega bralstva oz. uporabnikov monografije.

Vsaka stroka, v našem primeru sociologija, ki znotraj lastnih okvirov in v povezavi z drugimi strokami razvija novo znanstveno področje, v tem primeru ruralno sociologijo, se loteva za Slovenijo in razvoj slovenskega jezika izredno aktualne teme, to je razvijanje strokovne terminologije za določeno znanstveno področje.

Pri oceni tega dela sem upošteval omenjeno terminološko vrednost te znanstvene monografije. Mnogi novi izrazi imajo izvor v tujih jezikih, predvsem angleščini, in jih je avtorica uspešno prevedla oz. zanje poiskala slovenske sopomenke. Vrednost tega področja dela se kaže v tem, da mnogi avtorji citirajo avtoričine utemeljitve posameznih izrazov, kar pomeni, da je skozi dolgoletno znanstveno in strokovno kariero postopno vplivala na razvoj strokovnih izrazov za področje ruralne sociologije in razvoja podeželja.

Končna ugotovitev je, da predstavljajo tovrstna dela ne le vrednost na področju razvoja znanstvenih panog, temveč tudi podlago za razvoj neke dejavnosti v strokovnih krogih in na ta način uveljavitev znanstvenega in strokovnega področja v praksi. Teme v zvezi s podeželjem so se v razvitejših sredinah intenzivno razvijale po drugi svetovni vojni, saj je podeželski prostor postajal vse bolj pomemben potencial za razvoj posameznih, za družbo važnih funkcij. Žal se pri nas znanstvena področja, ki obravnavajo podeželje, vključno z njenimi prebivalci, dejavnostmi in potenciali, pričenjajo intenzivno razvijati šele koncem osemdesetih in v začetku devetdesetih let preteklega stoletja. Vstop države v Evropsko unijo ter vpliv posameznih procesov na spreminjanje in celo degradacijo tega prostora, spreminjanje tradicionalnih vzorcev življenja in dela na podeželju, politične in druge spremembe, iskanje temeljev za trajnostni razvoj itn., nas sili, da se z vso resnostjo lotevamo študija procesov in na podlagi tega predlagamo usmeritve za razvoj posameznih podeželskih območij, za kar pa potrebujemo tako teoretična kot tudi praktična znanja s področja ruralne sociologije ter pristopov k razvoju podeželskega prostora. In v tem delu srečamo oboje, tako teoretična razmišljanja kot prikaz konkretnih razvojnih projektov. Rezultati so univerzalni in uporabni tako za znanstveno kot tudi za aplikativno nadaljnje delo.

Znanstvena monografija z naslovom Izzivi in priložnosti podeželja pomeni temeljno delo na področju ruralne sociologije v slovenskem jeziku. Glede na to, da je avtorica dr. Ana Barbič utemeljiteljica te znanstvene panoge v Sloveniji in zaslužna za njen razvoj ter uveljavitev slovenskih dosežkov v svetu, lahko to delo smatramo kot podlago za nadaljnji razvoj tega sociološkega področja pri nas. Avtorica je monografijo razdelila na štiri glavna poglavja, in sicer: Podeželje in

kmetijstvo, tranzicija in vzdržni razvoj; Kulturna in naravna dediščina – razvojni potencial slovenskega podeželja; Kmetica in kmečka družina ter Sklepna razmišljanja. V monografiji so obdelane ključne vsebine, ki jih mora tako sociološka kot tudi planerska in druge stroke upoštevati pri projektih za razvoj podeželskega prostora ob upoštevanju globalnih in evropskih vplivov na ta, v sociološkem in okoljskem smislu izredno občutljivi prostor. V monografiji avtorica poleg znanstvenih in teoretičnih podlag razvoja posameznih vidikov podeželja (njeno izčrpno poznavanje področja dokazuje prek 300 citiranih virov) prikazuje rezultate raziskovalno-razvojnih projektov z različnih področjih slovenskega ruralnega okolja. To daje tej znanstveni monografiji še posebno znanstveno in strokovno vrednost ter obenem praktično uporabnost in aktualnost, saj gre za preverbo nekaterih znanstvenih ugotovitev na konkretnih primerih, kar ji daje svojstveno aktualnost na področju obravnavane tematike.

Avtorica z bogatimi znanstvenimi referencami in strokovnimi izkušnjami tako doma kot v svetu s to znanstveno monografijo prispeva k bogatitvi različnih znanstvenih panog, ki obravnavajo podeželski prostor, ki ji daje ta interdisciplinarnost še posebno vrednost.

Po mojem mnenju naj bi bili potencialni bralci tako strokovna kot laična javnost oziroma vsi, ki se kakor koli ukvarjajo s problemi podeželja, tako z razvojem kot z varovanjem okolja in ohranjanjem kulturne dediščine, pri čemer gre središčna vloga človeškimi virom, ki jim avtorica namenja osrednjo pozornost. Monografija predstavlja pomembno osnovno in dopolnilno gradivo na različnih univerzitetnih in podiplomskih študijih, ki imajo v programih teme s področja podeželja. Kot že omenjeno, je ta monografija enkratni pripomoček pri razvoju ustrezne terminologije, kar pomeni, da jo bomo uporabljali tudi specialisti za to področje, tako pri pedagoškem kot znanstvenem delu.

Knjiga predstavlja znanstveno podlago za nadaljnji razvoj področja proučevanja specifičnosti podeželskega prostora in istočasno predstavlja temelj za izgradnjo in razvoj modelov razvoja podeželja ob upoštevanju podeželskega človeka in okolja.

Glede na navedeno, knjigo zelo priporočam kolegicam in kolegom geodetom, ki se ukvarjajo z urejanjem in razvojem podeželja.

izr. prof. dr. Anton Prosen

UL Fakulteta za gradbeništvo in geopedezijo

Jamova 2

SI-1000 Ljubljana

E-pošta: aprosen@fgg.uni-lj.si